

ZAKRES MATERIAŁU

- I. Szyfr Rabina
- II. Szyfr ElGamala

I. Szyfr Rabina

(A) Generowanie kluczy i szyfrowanie

generowanie kluczy

- ♦ wybieramy losowo dwie duże liczby pierwsze p i q spełniające warunek $p \equiv 3 \pmod{4}$,
- ♦ wyznaczamy wartość $n=pq$,
- ♦ (p,q) - klucz prywatny, n - klucz publiczny

szyfrowanie

- ♦ $\Sigma = \{0, 1, \dots, n-1\}$ - przestrzeń tekstów otwartych
- ♦ $c = m^2 \pmod{n}$ - reguła szyfrowania $m \in \Sigma$

[Przykład 01]

Niech tekstem otwartym będzie wartość 141. Losujemy $p=11$ i $q=23$. $n=11 \cdot 23=253$.

Szyfrujemy tekst otwarty $141^2 \pmod{253} = 147$.

(B) Deszyfrowanie

- (a) Obliczamy pierwiastki kwadratowe liczby $c \pmod{p}$ i liczby $c \pmod{q}$. Tzn. obliczamy $m_p = c^{(p+1)/4} \pmod{p}$, $m_q = c^{(q+1)/4} \pmod{q}$
- (b) wyznaczamy 4 pierwiastki kwadratowe z $c \pmod{n}$,
  - ♦ obliczamy wartości $y_p, y_q \in \mathbb{Z}$ spełniające warunek $y_p p + y_q q = 1$ (korzystamy z rozszerzonego algorytmu Euklidesa)
  - ♦ liczymy $r = (y_p m_p + y_q m_q) \pmod{n}$ i $s = (y_p m_q - y_q m_p) \pmod{n}$
  - ♦ $\pm r, \pm s$ są czterema pierwiastkami kwadratowymi z $c \pmod{n}$ w zbiorze $\{0, 1, \dots, n-1\}$.
  - ♦ Jednym z tych pierwiastków jest zaszyfrowana wiadomość m .

[Przykład] Kontynuacja przykładu 01.

$$m_p = 147^{(11+1)/4} \pmod{11} = 147^3 \pmod{11} = 9$$

$$m_q = 147^{(23+1)/4} \pmod{23} = 147^6 \pmod{23} = 3$$

$$y_p = -2, y_q = 1, \text{ wtedy } -2 \cdot 11 + 1 \cdot 23 = 1$$

$$r = (-2 \cdot 11 \cdot 9 + 1 \cdot 23 \cdot 3) \pmod{253} = (-66 + 207) \pmod{253} = 141$$

$$s = (-2 \cdot 11 \cdot 3 - 1 \cdot 23 \cdot 9) \pmod{253} = (-66 - 207) \pmod{253} = 233$$

Pierwiastkami kwadratowymi z liczby $147 \pmod{253}$ należącymi do zbioru $\{1, \dots, 252\}$ są 20, 112, **141**, 233.

Jeden z nich (141) to zaszyfrowany tekst otwarty.

[Zadanie 01] Zaimplementuj

- (a) szyfrowanie i deszyfrowanie w systemie Rabina.
- (b) szyfr Rabina jako szyfr blokowy

II. Szyfr ElGamala

(A) Generowanie klucza i szyfrowanie

generowanie klucza

- ♦ wybieramy losowo liczbę pierwszą p taką, że $(p-1)/2$ jest liczbą pierwszą a następnie wybieramy pierwiastek pierwotny $g \pmod{p}$,
- ♦ losujemy wykładnik $a \in \{0, \dots, p-2\}$ i obliczamy $A = g^a \pmod{p}$,
- ♦ kluczem publicznym jest (p, g, A) , a kluczem prywatnym wartość a

szyfrowanie

- ♦ $\Sigma = \{0, 1, \dots, n-1\}$ - przestrzeń tekstów otwartych
- ♦ wybieramy losowo liczbę $b \in \{0, \dots, p-2\}$ i obliczamy $B = g^b \pmod{p}$
- ♦ wyznaczamy $c = A^b m \pmod{p}$, gdzie $m \in \Sigma$
- ♦ kryptogramem jest para (B, c)

[Przykład 02]

Niech $p=23$, $(23-1)/2=11$, $g=10$, $a=5$, $A = 10^5 \pmod{23} = 19$

kluczem publicznym jest $(p, g, A)=(23,10,19)$, kluczem prywatnym – wartość $a=5$ szyfrujemy $m=6$

wyberamy $b=3$ i obliczamy $B = 10^3 \pmod{23} = 11$

stąd $c = 19^3 \cdot 6 \pmod{23} = 5 \cdot 6 \pmod{23} = 7$

kryptogramem jest para $(B, c)=(11, 7)$.

Dla liczby pierwszej p postaci $(p-1)=2q$, gdzie q jest pierwsza, aby wykazać, że g jest pierwiastkiem pierwotnym $\pmod{p}$, wystarczy sprawdzić, że $g^2 \neq 1 \pmod{p}$ i $g^q \neq 1 \pmod{p}$.

g	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
$g^2 \pmod{23}$	4	9	16	2	13	3	18	12	8	6	6	8	12	18	3	13	2	16
$g^{11} \pmod{23}$	1	1	1	22	1	22	1	1	22	22	1	1	22	22	1	22	1	22

Reszty mod 23 dla liczb między 2 i 19

Pierwiastki pierwotne $\pmod{23}$ są między innymi: 5, 7, 10, 11, 14, 15, 17, 19

(B) Deszyfrowanie

- (a) dzielimy c przez $B^a \pmod{p}$
- ♦ obliczamy wykładnik $x=p-1-a$
- ♦ ponieważ $1 \leq a \leq p-2$, więc $1 \leq x \leq p-2$

♦ obliczamy $m = B^x c \pmod p$

[Przykład] Kontynuacja przykładu 02. Kryptogram $(B, c) = (11, 7)$

$$m = B^{p-1-a} c \pmod p = 11^{23-1-5} * 7 \pmod{23} = 11^{17} * 7 \pmod{23} = 14 * 7 \pmod{23} = 6$$

[Zadanie 02] Zaimplementuj szyfrowanie i deszyfrowanie w systemie ElGamala.

[Zadanie 03] Szyfr Rabina. Niech para (p, q) będzie ustalonym kluczem prywatnym. Określ klucz publiczny i kryptogram dla tekstu prywatnego T.

(a) $(11, 31), T=134$

(b) $(23, 31), T=234$

Rozwiązanie

(a) $p=11, q=31 \equiv 3 \pmod 4, n=11*31=341.$

Szyfrujemy tekst otwarty $134^2 \pmod{341} = 224.$

(b) $p=23, q=31 \equiv 3 \pmod 4, n=23*31=713.$

Szyfrujemy tekst otwarty $234^2 \pmod{713} = 568.$

[Zadanie 04] Szyfr Rabina. Niech para (p, q) będzie ustalonym kluczem prywatnym. Określ klucz publiczny i wyznacz tekst jawny (cztery możliwości) dla kryptogramu X.

(a) $(11, 31), X=224$

(b) $(23, 31), X=568$

Rozwiązanie

(a) klucz publiczny $n=341$

Obliczamy pierwiastki kwadratowe liczby $224 \pmod{11}$ i liczby $224 \pmod{31}$

$$m_p = 224^{(1+1)/4} \pmod{11} = 224^3 \pmod{11} = 9$$

$$m_q = 224^{(3+1)/4} \pmod{31} = 224^8 \pmod{31} = 10$$

Obliczamy 4 pierwiastki kwadratowe z $224 \pmod{341}$

$$11y_p + 31y_q = 1$$

$$y_p = 17, y_q = -6, \text{ wtedy } 11*17 - 31*6 = 1$$

$$r = (17*11*10 - 6*31*9) \pmod{341} = (1870 - 1674) \pmod{341} = 196$$

$$s = (17*11*10 + 6*31*9) \pmod{341} = (1870 + 1674) \pmod{341} = 134$$

Pierwiastkami kwadratowymi z liczby $134 \pmod{341}$ należącymi do zbioru $\{1, \dots, 340\}$ są 134, 145, 196, 207.

Jeden z nich (134) to zaszyfrowany tekst otwarty.

 (b) klucz publiczny $n=713$

Obliczamy pierwiastki kwadratowe liczby $568 \pmod{23}$ i liczby $568 \pmod{31}$

$$m_p = 568^{(23+1)/4} \pmod{23} = 568^6 \pmod{23} = 4$$

$$m_q = 568^{(31+1)/4} \pmod{31} = 568^8 \pmod{31} = 14$$

Obliczamy 4 pierwiastki kwadratowe z $568 \pmod{713}$

$$23y_p + 31y_q = 1$$

$$y_p = -4, y_q = 3, \text{ wtedy } 23*(-4) + 31*3 = 1$$

$$r = (-4*23*14 + 3*31*4) \pmod{713} = (-1288 + 372) \pmod{713} = 510$$

$$s = (-4*23*14 - 3*31*4) \pmod{713} = (-1288 - 372) \pmod{713} = 479$$

Pierwiastkami kwadratowymi z liczby $568 \pmod{713}$ należącymi do zbioru $\{1, \dots, 712\}$ są 203, 234, 479, 510.

Jeden z nich (234) to zaszyfrowany tekst otwarty.

[Zadanie 05] Szyfr ElGamala. Niech p będzie ustaloną liczbą pierwszą, g - pierwiastkiem pierwotnym mod p oraz niech $a \in \{0, \dots, p-2\}$ i $b \in \{0, \dots, p-2\}$ reprezentują wykładniki wykorzystywane odpowiednio do generowania klucza publicznego i kryptogramu. Określ klucz publiczny, prywatny i kryptogram dla tekstu otwartego T.

(a) $p=11, g=6, a=5, b=3, T=9$

(b) $p=47, g=13, a=26, b=3, T=31$

Rozwiązanie

(a) GENEROWANIE KLUCZY

$p=11$ (?), $(11-1)/2 = 5$ - liczba pierwsza (p - ok)

$g=6$ (?)

g	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$g^2 \pmod{11}$	4	9	5	3	3	5	9	4	1
$g^5 \pmod{11}$	10	1	1	1	10	10	10	1	10

Reszty modulo 11 dla liczb między 2 i 10

Pierwiastki pierwotne (mod 11): 2, 6, 7, 8

więc $g=6$ jest pierwiastkiem pierwotnym mod 11 (g - ok)

$a = 5 \in \{0, \dots, 11-2\}$ (a - ok)

$$A = g^a \pmod p, A = 6^5 \pmod{11} = 10$$

klucz publiczny $(p, g, A) = (11, 6, 10)$, klucz prywatny $a=5$

SZYFROWANIE

$T=9$ (T - ok)

$b = 3 \in \{0, \dots, 11-2\}$ (b - ok)

$$B = g^b \pmod p, B = 6^3 \pmod{11} = 7$$

$$X = A^b T \pmod p, X = 10^3 9 \pmod{11} = 10 * 9 \pmod{11} = 2$$

kryptogram $(B, X) = (7, 2)$

 (b) GENEROWANIE KLUCZY

$p=47$ (?), $(46-1)/2 = 23$ - liczba pierwsza (p - ok)

$g=13$ (?)

g	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
$g^2 \pmod{47}$	4	9	16	25	36	2	17	34	6	27	3	28	8
$g^{23} \pmod{47}$	1	1	1	46	1	1	1	1	46	46	1	46	1

Reszty modulo 47 dla liczb między 2 i 14

Pierwiastki pierwotne (mod 47) są między innymi: 5, 10, 11, 13, ...
więc $g=13$ jest pierwiastkiem pierwotnym mod 47 (g - ok)
 $a = 26 \in \{0, \dots, 47 - 2\}$ (a - ok)

$$A = g^a \pmod{p}, A = 13^{26} \pmod{47} = 12$$

klucz publiczny $(p, g, A)=(47, 13, 12)$, klucz prywatny $a=26$

SZYFROWANIE

$T=36$ (T - ok)

$$b = 3 \in \{0, \dots, 47 - 2\} \text{ (b - ok)}$$

$$B = g^b \pmod{p}, B = 13^3 \pmod{47} = 35$$

$$X = A^b T \pmod{p}, X = 12^3 36 \pmod{47} = 36 * 36 \pmod{47} = 35$$

kryptogram $(B, X) = (35, 35)$

[Zadanie 06] Szyfr ElGamala. Niech p będzie ustaloną liczbą pierwszą, g - pierwiastkiem pierwotnym mod p oraz niech $a \in \{0, \dots, p - 2\}$ reprezentuje wykładnik wykorzystywany do generowania klucza publicznego. Określ klucz publiczny, prywatny i tekst otwarty dla kryptogramu (B, X) .

(a) $p=11, g=6, a=5, (B, X)=(7, 2)$

(b) $p=47, g=13, a=26, (B, X)=(35, 35)$

Rozwiązanie

(a) klucz publiczny $(p, g, A)=(11, 6, 10)$, klucz prywatny $a=5$

kryptogram $(B, X)=(7, 2)$

obliczam wykładnik $x = p - 1 - a = 11 - 1 - 5 = 5$

$$T = B^x X \pmod{p}, T = 7^5 * 2 \pmod{11} = 9$$

(b) klucz publiczny $(p, g, A)=(47, 13, 12)$, klucz prywatny $a=26$

kryptogram $(B, X)=(35, 35)$

obliczam wykładnik $x = p - 1 - a = 47 - 1 - 26 = 20$

$$T = B^x X \pmod{p}, T = 35^{20} * 35 \pmod{47} = 17 * 35 \pmod{47} = 31$$
